

Kuřim (okr. Brno-venkov)

„Záhoří“, parc. č. 3062/70.

Střední doba laténská (LT B–C1). Pohřební areál, hrob. Náhodný zásah/nález. Záchranný výzkum. AMČR: M-202503731.

Lokalizace: WGS-84: 49.3054522N, 16.5467278E

Během výstavby obytného souboru Kuřim-Záhoří byl odkryt ojedinělý kostrový hrob ženy z doby laténské, vybavený početnými šperky (obr. 14). Hrobová jáma měla v rozích dochovány pozůstatky nadzemní dřevěné konstrukce. I když byl hrob nalezen na skryté ploše izolovaně, nelze vyloučit jeho příslušnost k sídlišti a pohřebišti prozkoumaném v přilehlých plochách v letech 2021–2022 (Přichystal 2021; Parma 2022).

Obr. 14. Kuřim. Hrob ženy z doby laténské. Foto P. Kos.**Fig. 14.** Kuřim. Female grave from the La Tène period. Photo by P. Kos.**Literatura**AMČR: Záznam M-202503731 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202503731>.Přichystal, M. 2021: Kuřim (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 62(1), 273.Parma, D. 2022: Kuřim (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 62(1), 189.**Summary**

During the construction of the Kuřim-Záhoří residential complex, an isolated richly furnished La Tène inhumation grave of a woman was uncovered (Fig. 14). Its association with the settlement and cemetery investigated in adjacent areas in 2021–2022 cannot be excluded.

Petr Kos

Kvasice (okr. Kroměříž)

„Padělky“.

Doba halštatská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu. AMČR: M-9002598A.

Lokalizace: Nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Dne 11. února 2025 student archeologie na Univerzitě Palackého v Olomouci A. Vybíralík v rámci preventivní archeologie nalezl při detektorové prospekci hadovitou náušnici z doby halštatské a předal ji Muzeu Kroměřížska, p. o. Maximální délka náušnice je 19 mm a max. $\varnothing$ tyčinky 6 mm (obr. 15). Jedná se o typ šperku, který náleží k okruhu kultur východního typu (nazývaný též nepřesně jako skytský), který se na Moravu šířil v období Ha D1 – LT A (625–370 př. Kr.), nejpravděpodobněji však v pozdní době halštatské (Ha D2–D3). Nález byl učiněn na katastru obce Kvasice, v poloze „Padělky“. Na identické lokalitě se nacházejí keramické nálezy z doby bronzové, laténské i z doby halštatské. Hadovité náušnice byly na území ČR sumarizovány nedávno (Niessner et al. 2025, 274). Nyní je na Moravě známo 21 kusů z 18 lokalit: 1. Čechy pod Kosířem – „Na Hrádkách“, 2. Diváky – „Nedánov“, 3. Držovice – „Horka“, 4. Hovorany – „Konopiska na Pískách“, 5. Hrubčice – „Ostrov“, 6. Ivančice – „Panovského cihelna“, 7. Kostelec na Hané – „Dolní smoluse“, 8. Kostelec na Hané – „Trněnka“, 9. Kvasice – „Padělky“, 10. Měřovice nad Hanou – „Babiny“ (4 ks), 11. Ostrožská Nová Ves – „Padělky“, 12. Plumlov – „Nad Brániskem“, 13. Prácheň – „U Prosiměřic“, 14. Pustiměř – „Farské“, 15. Rymice – „Újezdy“, 16. Suchohrdly – „Nad Přehradou II“, 17. Ústín – „Trávníky“, 18. Vranovice – „Háj“. Tyto výrobky ukazují novou módu a technologii pozdní doby halštatské po roce 550 př. Kr. V doznívající horákovské skupině evidujeme šest lokalit a v platěnické skupině dvanáct lokalit. Jádrem výskytu hadovitých náušnic se nachází na území vekeřské kultury v Karpatské kotlině. Nedávno byly na Moravě rozděleny na dvě skupiny: předměty s původními východními analogiemi (sem patří hlavně jednoduché plasticky nezdobené kusy, též exemplář z Kvasic – „Padělek“) a již moravské invenční modifikace s inovativním výzdobným spektrem (Kozubová, Golec 2020a, Abb. 2; 2020b, 211–214). U nového kusu z Kvasic bylo provedeno na různých místech na povrchu měření pomocí XRF, vždy 4 × a hodnoty byly zprůměrovány, je uvedena též směrodatná odchylka (SO): Cu (59,49 %; SO 5,01 %), Si (15,37 %; SO 2,59 %), Sn (10,63 %; SO 1,49 %), Al (4,88 %; SO 0,96 %), P (4,74 %; SO 0,76 %), Pb (1,65 %; SO 0,41 %), Sb (0,57 %; SO 0,14 %), Fe (0,50 %; SO 0,37 %), Ag (0,37 %; SO 0,04 %), Ti (0,32 %; SO 0,10 %), Bi (0,16 %; SO 0,07 %), Ni (0,18 %; SO 0,02 %), Zn (0,08 %; SO 0,03 %), Au (0,08 %; SO 0,01 %), Sr (0,04 %; SO 0,01 %). Výsledkem je konstatování, že náušnice je vyrobena z bronzu a vyskytující se potažení elektronem nebylo zjištěno.

Obr. 15. Kvasice. Hadovitá náušnice. Foto a kresba A. Vybíralík.**Fig. 15.** Kvasice. Snake-shaped earring. Photo and drawing by A. Vybíralík.

Literatura

AMČR: Záznam M-9002598A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002598A>.

Kozubová, A., Golec, M. 2020a: Aus der Nähe oder aus der Ferne? Zu den hallstattzeitlichen Funden vom östlichen Typ aus Mähren. In: A. Kozubová, E. Makarová, M. Neumann (eds.): *Ultra velum temporis. Venované Jozefovi Bátorovi k 70. narodeninám*. Slovenská archeológia – Supplementum 1. Nitra: Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, 349–360. Dostupné také z: doi.org/10.31577/slovarch.2020.suppl.1.29.

Kozubová, A., Golec, M. 2020b: Předměty vekezugské kultury a předměty východního typu na Moravě. In: M. Golec, P. Fojtík (eds.): *Centrum východohalštatské kultury na střední Moravě*. Archaeologica Olomucensia – Tomus V. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 210–218.

Niessner, R., Golec, M., Kučera, L., Kalábek, M. 2025: Ústín (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 66(1), 274–275.

Summary

On 11 February 2025, a snake-shaped earring (Fig. 15) was discovered during a metal detector survey at the Kvasice – ‘Padělky’ site (Kroměříž District) and subsequently donated to the Museum of the Kroměříž Region. This represents the 21st find of this earring type in Moravia. XRF analysis revealed that the earring was made of bronze without an electrum surface coating.

Adam Vybíralík, Martin Golec, Lukáš Kučera

Kyjovice (okr. Znojmo)

„Sutny“.

Horákovská skupina. Hrob. Skupina/síť sond. Badatelský výzkum. AMČR: M-202502965.

Lokalizace: WGS-84: 48.89893933N, 16.13752335E

V roce 2025 pokračoval systematický výzkum domu č. 33 kultury s lineární keramikou na lokalitě Kyjovice v poloze „Sutny V“

(viz oddíl Neolit). Kromě situací z neolitu byl na zkoumané ploše objeven také kostrový hrob H31 (obr. 16) z doby halštatské. Hrobová komora měla rozměry přibližně 2 × 2,5 m a na jejím dně, v jižní polovině, spočívaly špatně zachované kosterní pozůstatky, pravděpodobně původně uložené v dřevěné rakvi. Kostra patřila dítěti ve věku 11–12 let; pohlaví u takto mladého jedince nelze určit kvůli nedostatečně vyvinutým pohlavně dimorfním znakům. Dítě pravděpodobně trpělo stresovým obdobím v mladším věku, o čemž svědčí výskyt *cribra orbitalia* a hypoplazie zubní skloviny. Osobní výbavu zemřelého tvořily tři štěrchátky, několik korálků a opracovaný kámen. V severní části hrobové jámy se nacházelo deset keramických nádob (šálky, misky, amfora). Během výzkumu hrobu H31 byly odebrány vzorky na analýzu aDNA, parazitů, archeobotanickou analýzu a chemickou analýzu půdy.

Výzkumné aktivity jsou realizovány s podporou grantového projektu Masarykovy univerzity „Archeologické terénní prospekce, exkavace a dokumentace V a VI (MUNI/A/1481/2024; MUNI/A/1582/2025)“, „Připravení na budoucnost: porozumění dlouhodobé odolnosti lidské kultury (RES-HUM)“ a TKLit.

Literatura

AMČR: Záznam M-202502965 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202502965>.

Summary

In 2025, the systematic archaeological excavation of House No. 33 of the Linear Pottery culture at the Kyjovice – ‘Sutny V’ site (Znojmo District) continued. In addition to Neolithic contexts, an inhumation grave H31 from the Hallstatt period was also uncovered within the excavation area (Fig. 16). The grave chamber contained poorly preserved skeletal remains of a child aged 11–12 years in its southern half. The sex of the individual could not be determined. The grave inventory consisted of three rattles, several beads, and a worked stone, while ten ceramic vessels were found in the northern part of the grave.

Peter Tóth, Zdeněk Tvrdý, Johana Malíšková, Klára Šabatová

Obr. 16. Kyjovice. Komorový hrob H31 horákovské skupiny. Foto P. Tomek.

Fig. 16. Kyjovice. Chamber grave H31 of the Horákov group. Photo by P. Tomek.